

Anglický jazyk

4.A

Samostudium pro období 25.1. – 31.1.2021

Kontaktní osoba: Blanka Klabíková (bklabikova@zahradnickaskola.cz, tel 603236640)

Tel. konzultace: pracovní dny, 9.00 – 12.00

Způsob komunikace: Google Classroom, Skype, WhatsApp

1/ HW n. 9 haven't sent yet: Berka, Hyžík, Jaroš, Špačková, Vaculík, Zahradková

2/ Newly: SB = Part4E /page 47/ = I can use "do", "make", and "take" correctly.

Read carefully the chart LEARN THIS /page 47/!

3/ HW n. 10: ex.6/page 47

Do not forgot to send your HW via Google Classroom!

Kdo nebude mít úkol zasláný přes Classroom, systém vyhodnotí, že jej nemá vůbec!

Helper:

Pleteme si: MAKE a DO

Jaký je rozdíl mezi MAKE a DO? V jakých spojeních se nejčastěji používají?

MAKE vs DO

Obě slovesa, **make** i **do**, můžeme přeložit jako **dělat, udělat** apod. Nejedná se však o úplná synonyma, a z toho plyne, že studenti angličtiny mohou s jejich používáním mít potíže (a také často mají). Obě také bývají součástí pevných slovních spojení, kde rovněž nemohou být zaměněna. Pojďme se podívat na jejich použití.

Základní významový rozdíl

Sloveso **do** se často používá ve smyslu **provádět, vykonávat**. Nejčastěji bývá používáno u nějaké práce, například:

- **do** (some) work *1
- **do** (the) homework *2
- **do** (some) housework *3
- **do** the shopping *4

Can you **do** something for me? *5

What are you going to **do** tomorrow? *6

I didn't **do** it! *7

Sloveso **make**/meik/ se oproti tomu používá spíše ve významu **vyrobit, vytvořit**, tedy například:

- **make** a meal
- **make** some tea
- **make** a snowman

Don't **make** breakfast for me. I'm not hungry. *8

She **made** a sandwich for her son. *9

Our son **made** a snowman in the garden. *10

Dobře si tento rozdíl uvědomíme na příkladu se sněhulákem: **make** a snowman použijeme, když sněhuláka uplácáme ze sněhu, dáme mu na hlavu hrnec, mrkev místo nosu atd.

Výsledkem bude hotový sněhulák. Pokud bychom řekli **do** a snowman, znamenalo by to, že se převlékneme do bílého, na nos si připevníme mrkev, na hlavu hrnec a pak půjdeme ven a budeme 'dělat' sněhuláka.

Podobně když řekneme “I **did** something for my mother”, znamená to, že jsme pro ni něco udělali, vykonali pro ni nějakou práci či službu. Oproti tomu “I **made** something for my mother” by řeklo např. dítě, které pro ni vyrobilo něco z papíru, špejlí apod.

Kolokace – ustálená spojení

V angličtině existuje i spousta ustálených spojení se slovesy **do** a **make**. Zde bychom jen těžko vysvětlovali, proč je zde jedno a nebo druhé sloveso. Prostě se to takto používá. Pokud zde slovesa zaměníme, nebude to rodilému mluvčímu znít přirozeně. Není to tak anglicky.

MAKE

Slovních spojení s **make** je nejvíce:

make arrangements	zařídit něco
make an agreement	udělat dohodu
make a suggestion	udělat návrh
make a decision	udělat rozhodnutí
make some tea	udělat čaj
make war	válčit
make love	milovat se (mít sex)
make an attempt	udělat pokus, pokusit se
make a phone call	zavolat si
make an effort	vynaložit úsilí
make an excuse	vymlouvat se
make a mistake	udělat chybu
make a bed	ustlat postel
make a profit	udělat zisk
make a noise	způsobit hluk, vydat hlásek atd.
make an impression	udělat dojem
make a gesture	udělat gesto
make a face	udělat obličej (zašklebit se)
make fun	dělat si legraci
make a fuss of	nadělat povyku
make room for	udělat prostor
make a move	udělat tah
make an example	dát příklad
make a note	udělat si poznámku
make a break	přerušit něco
make a claim	dělat si nárok
make conversation	konverzovat
make a fool of	dělat si blázny z
make history	psát dějiny
make a living	živit se, vydělávat na živobytí

DO

Zde je několik častých spojení se slovesem **do**:

do the housework	dělat domácí práce
do homework	dělat domácí úkoly
do some gardening	dělat na zahrádce

do the shopping	dělat nákupy, nakoupit
do business	dělat obchody, obchodovat
do damage	udělat škodu
do your best	udělat co je v tvých silách
do your hair	učesat se, upravit si vlasy
do a favour	udělat laskavost
do something for sb	udělat něco pro
do an exam / test	dělat zkoušku/test
do my job	dělat svoji práci
do a service	udělat službu, posloužit
do the trick	splnit účel
do wonders	dělat zázraky
do experiments	dělat pokusy
do exercise	dělat cvičení

Jiné kolokace

Jako ‘**dělat**’ můžeme v některých spojeních použít i další slovesa, například:

- **take** notes = dělat si poznámky
- **take** a test/exam = dělat zkoušku, test
- **give** a speech/lecture = udělat přednášku, (pronést řeč)
- **give** a party = udělat večírek (pořádat)

Dalších podobných spojení by se dalo najít mnohem více. Čím více se jich naučíte, tím lépe. Nejlépe si je osvojíte, když si na každé vytvoříte nějakou větu, která vám něco říká, která je jakoby z vašeho prostředí, např. “I forgot to **do** my homework! What will I **do**?” apod.

Pomůcka k procvičování

Nakonec nabízíme ke stažení praktickou pomůcku. Je to seznam slovíček, která se pojí se slovesem make a do. Tyto tabulku si můžete vytisknout a vložit do sešitu, ale lepší je si kartičky **rozstříhat**, zamíchat a snažit se je přiřadit do správné části (ke slovesu make nebo do).

DO		MAKE		
the dishes	your hair	breakfast	love	a mistake
the laundry	your nails	lunch	war	notes
the washing	your best	dinner	a phone call	a choice
the washing-up	an experiment	a sandwich	a complaint	a wish
the shopping	research	a cup of tea	a speech	fun
the cooking	housework	a reservation	a suggestion	room
the ironing	homework	a fortune	a prediction	a discovery
the dusting	a favour	a profit	a promise	a fire
the vacuuming	a course	a loss	a decision	money
the gardening	exercise	a joke	plans	a noise
the cleaning	an exercise	an excuse	a list	sense
good	chores	an appointment	progress	a cake
well	a crossword	arrangements	an effort	a mess
badly	a job	the bed	an exception	sure
harm	a test	friends	an offer	a face
damage	a project	a payment	a point	a sound